

Казки про сміливість

Петро і меч-гартованець

Петро і меч-гартованець Один бідний селянин мав сина Петра. Маленьким хлопчик бігав, грався з однолітками, а як підріс, то весь час майстрував собі кріси. Його питали, нащо він то робить, а Петро відповідав:

— Хочу бути вояком!

Тато йому говорив, що треба землю орати, треба сіяти, й не думати про військо, а він не хотів і слухати. Марширував з крісом на плечі й вигукував:

— Раз, два, три! Раз, два, три! Не було з ним чистої години. Одного разу на дорозі Петра здибав мудрець. Спитав його:

— Ким ти хочеш бути?

— Вояком!

— Тяжко бути вояком,— відповів мудрець.— Всіляке лихо чекає на тебе.

— Не боюся ніякого лиха! — відрубав Петро. Тоді мудрець каже:

— Коли ти такий вдався, то вдарся об землю, перекинься на оленя й піди на схід сонця.

Придивися добре, як там бідує військо.

— Що ж, можу піти!

Петро ударився об землю, перекинувся на оленя й побіг на схід сонця. Дивився, як там зицирують царських вояків на толоках, мало їсти їм дають, а вночі виганяють з касарні на дощ.

Вернувся Петро у село.

— Ну, ким ти хочеш бути? — спитав його мудрець.

— Хочу бути вояком! Мудрець подумав і порадив:

— Тепер вдарся об землю і перекинься на зайця. Підеш на захід сонця і подивишся, як там маються вояки.

Петро вдарився об землю, став зайцем і поскакав на захід сонця. Там старші вояків мучили, били гарапниками й казали їм бігати босими по морозі навколо касарні. Вояки, худі й замучені, їли сухий хліб, сьорбали рідку юшку і проклинали свого долю.

Вернувся Петро до мудреця й каже:

— Хочу бути вояком!

Мудрець похитав головою й мовив:

— Коли так, вдарся об землю ще раз, стань орлом і полети на південь. Подивишся, що там робить військо.

Парубок ударився об землю, перекинувся на орла і полетів на південь. Тисячі солдатів ішли одні на одних, як чорні хмари: били й убивали, із крісів стріляли, з гармат бахкали. Небо затягнулося димом, землею текли криваві ріки. Всюди чулися такі крики, зойки й верески, що волосся на голові щіткою ставало.

Парубок вернувся до мудреця й каже:

— Хочу бути вояком!

Мудрець мовчав. Про щось міркував. Нарешті заговорив:

— Виджу, що ти є впертий, а я впертих люблю і допомагаю їм — чим можу. І тобі допоможу. Іди до війська, але знай одне: як важка буде дорога — перекидайся на оленя. Набридне бути оленем — перекидайся на зайця. Не схочеш бути зайцем — перекидайся на орла. Щасливої дороги, легіню!

— Дякую, добрий чоловіче.

Попрощався Петро з татом і мамою й вирушив до війська. Але не сидів довго у касарні, бо король виповів війну другому королеві. Військо йшло полями, горами, лісами, потім пливло морем.

Раптом король крикнув:

— Гов, стійте! Я забув удома меч-гартованець. Хто принесе його за три дні, за того віддам свою доньку.

Все військо завмерло. Потім один молодий князь вийшов наперед:

— Хто може тобі принести, світлий королю, як не я? Слова князя вкололи в саме серце графа, який дуже не любив його. Граф почервонів і промовив:

— Це державна справа, світлий королю. Тільки я один можу впоратися з нею. Пошли мене.

Нарешті Петро став гаптах і каже:

— Я принесу, королю!.. Король поміркував і відповів:

— Ідть усі троє. Хто принесе меч-гартованець — того буде королівна.

Князь, граф і Петро вирушили за мечем-гартованцем. Кожен пішов своєю дорогою. Коли віддалилися від війська, Петро вдарився об землю й перекинувся на оленя. Довго біг полями, горами, ярами. Як ноги заболіли, вдарився об землю і став зайцем. Потім перекинувся на орла. Прилетів до столиці, почав ширяти над королівським палацом. Коли королівна створила вікно, він залетів до її покою, вдарився об підлогу і знову став Петром. Поклонився королівні й каже:

— Твій тато забув удома меч-гартованець. Велів, аби-сь мені його дала, бо меч потрібний на війні. Королівна відповіла:

— Не дам, доки не зробишся таким орлом, як був.

— Коли так, най буде так,— погодився Петро. Вдарився об підлогу й перекинувся на оленя. Королівна висмикнула коло його лівого вуха три волоски. Вдарився об підлогу і перекинувся на зайця. Королівна висмикнула коло його лівого вуха три пучечки пуху. Вдарився об підлогу й перекинувся на орла. Королівна висмикнула з його лівого крила три пір'їнки. Ще раз ударився об підлогу і знову став Петром.

Королівна дала меч-гартованець і сказала хлопцеві:

— Коли закінчиться війна — вертайся до мене.

— Чого? — спитав Петро.

— Я хочу бути твоєю жінкою.

— Ти — файна дівчина, королівно. Може, вернуса...

Легінь поклонився, вирушив у дорогу. Як вийшов у поле вдарився об землю і став оленем. Довго біг, аж ноги заболіли. Вдарився об землю і став зайцем. Довго скакав і доскакав до моря. На березі вдарився об землю і став орлом. Перелетів море і побачив здалеку королеве військо. Вдарився об землю і знову став солдатом.

Та не спішив до короля, бо минула тільки одна днина. А був стомлений. Ліг під дубом і заснув. Гонорний князь, що йшов за мечем-гартованцем, заблуdivся в полі. А граф якраз дійшов до дуба. Побачив сплячого Петра, витягнув шаблю і перетяв йому шию. Потім забрав меч-гартованець і поніс королю. Схилив перед ним голову й промовив:

— Я сповнив, світлий королю, твій розказ. Тут маєш меч-гартованець!

— Дякую, графе. Як закінчимо війну, то відгуляємо весілля — моя донька чекає тебе.

Король виграв війну і вирушив з військом до столиці. На другий день сповістив людей, що його донька віддається за графа.

Королівна плаче: — Не піду за графа, бо то не він приніс меч-гартованець. То був легінь...

Тим часом мудрець не забув про впертого Петра. Прийшов до дуба, приклав голову легіня до тулуба і полив цілющою водою. Петро ніби прокинувся, глипнув на мудреця і проказав:

— Ото добре-м спав!

— Спав би-сь цілу вічність, якби не я...

— А де меч-гартованець?

— У короля.

— А де король?

— Уже у столиці. Віддає свою доньку за графа, який приніс йому меч-гартованець.

— А я де був?

— Лежав без голови. Граф стяв її тобі.

— Що ж маю робити? — зажурився парубок.

— Біжи до столиці!

Петро щиро подякував доброму чоловікові, вдарився об землю і перекинувся на оленя. Побіг лісом, як вихор. Коли ноги змучились, вдарився об землю й перекинувся на зайця. Поскакав кущами направці. Як задихався і впрів, ударився об землю і став орлом. Полетів, як стріла, просто до столиці. Залетів до покою. Там сиділа за столом і плакала королівна.

Дівчина взяла три пір'ячка й пішла з орлом до короля.

— Ади,— сказала,— цей орел прилітав за мечем-гартованцем. Я висмикнула тоді три пір'їнки з його лівого крила. Орел вдарився об підлогу і став зайцем.

— Цей зайчик теж приходив за мечем-гартованцем. Я висмикнула три пучечки пуху з-за його лівого вуха. Зайчик ударився об підлогу і перекинувся на оленя.

— І олень приходив за мечем-гартованцем. Я вирвала коло його лівого вуха три волосинки.

Олень ударився об підлогу і перекинувся на солдата. Петро витягся перед королем:

— Вельможний королю, виконай свою обіцянку...

— Добре, легіню, завтра ваше весілля,— погодився король.

Увечері з'явився мудрець.

— Чому мені допомагаєш, як рідний тато? — спитав його Петро.

— Бо ти є упертий, а я люблю таких легінів. На весіллі була сила-силенна гостей. Під час танців великий мудрець розбив мальований горнець, тому прийшов казочці кінець.